Eroul Căpitan aviator Alexandru Şerbănescu

Daniel Siegfriedsohn (https://www.art-emis.ro/daniel-siegfriedsohn/)

Art-emis (/art-emis/)

07 Aprilie 2024

(/images/stories/personalitati/Serbanescu_Alexandru.jpg)

„Nu înţeleg ca un inamic, oricât de mare şi puternic ar fi, să intre în ţara mea ca-n sat fără câini şi s-o pustiască” (Căpitan aviator Alexandru Şerbănescu)

Eroul Căpitan aviator Alexandru Şerbănescu, cunoscut ca „Alecu” (17 mai 1912, Coloneşti, Olt, România - 18 august 1944, Vipereşti, Buzău, România) as al aviaţiei de vânătoare românești în timpul celui de-Al Doilea Război Mondial. Format iniţial ca vânător de munte, este atras de aviaţie, devenind întâi observator aerian, iar în anul 1941 pilot, zburând iniţial pe avionul IAR 80, iar ulterior pe Messerschmitt Bf 109G.

A participat la campaniile de la Stalingrad, Dniepropetrovsk şi Mariupol, unde a luptat alături de aviaţia germană împotriva aviaţiei sovietice; a participat la apărarea regiunii petrolifere Ploieşti, împotriva aviaţiei de bombardament americane. A fost comandantul Grupului 9 Vânătoare.

A căzut eroic în lupta împotriva Aliaţilor, copleşit de escorta de Mustanguri ale operaţiunii de bombardament american asupra Ploieştiului din 18 august 1944. În momentul căderii era asul cu cel mai mare număr de victorii aeriene (47) din Forţele Aeriene Regale ale României. A fost înmormântat cu onoruri militare în Cimitirul militar Ghencea în data de 22 august 1944.

A fost citat de două ori pe ordin de zi şi decorat cu numeroase ordine şi medalii. Numele eroului căpitan aviator Alexandru Şerbănescu îl poartă acum Baza 95 Aeriană Bacău.

Cel ce avea să devină căpitan aviator Alexandru Şerbănescu s-a născut la 17 mai 1912 în Coloneşti, judeţul Olt, fiind al treilea copil din cei şase ai soţilor Alexandru (notar) şi Maria Şerbănescu (casnică). Urmează şcoala primară în satul său natal, apoi gimnaziul la Iaşi. În 1927 devine elev la Liceul Militar „Nicolae Filipescu” de la Mănăstirea Dealu, liceu pe care îl absolvă în anul 1931. În continuare se înscrie la Şcoala Militară de Ofiţeri de Infanterie „Principele Carol”, Sibiu. În timpul şcolii se remarcă prin firea sa voluntară şi pasiunea pentru sport. Termină această şcoală în anul 1933, fiind clasat al 70-lea din 456.

Având din 1 iulie gradul de sublocotenent, acordat prin Înaltul Decret nr. 1931/1033, este repartizat la Batalionul 3 Vânători de Munte Braşov. Aici îşi arată aptitudinile militare, primind aprecierea comandantului batalionului, lt. col. Gheorghe Constantinescu. În 25-26 septembrie 1933 face parte,

ca ofiţer din garnizoana Sinaia, dintre cei invitaţi la serbările prilejuite de semicentenarul Castelului Peleş, ocazie cu care primeşte „Medalia comemorativă Peleş”. În 1934 devine comandantul plutonului „mitraliere”, iar la manevrele din toamna aceluiaşi an a comandat pe rând plutoanele de puşcaşi, mitraliere şi mortiere, primind aprecieri elogioase. Dorind să se perfecţioneze, în perioada 1 septembrie 1935 - 31 octombrie 1936 urmează cursurile Şcolii de Aplicaţii a Infanteriei, unde, la „Tactica infanteriei” obţine cel mai bun rezultat dintre toţi cursanţii. La terminarea cursurilor primeşte din partea comandantului şcolii, col. N. Haşieganu, recomandarea pentru gradul superior.
Revine la Braşov, unde primeşte din nou comanda unui pluton de puşcaşi, cu care face aplicaţii peste tot în Munţii Bucegi, ajunând să cunoască foarte bine împrejurimile Braşovului. Demonstrând reale calităţi de schior alpinist şi având o foarte bună rezistenţă fizică, în anul 1937 i se încredinţează comanda unui pluton alpin. Este selecţionat în echipa celor mai buni schiori ai trupelor de uscat. La concursul de schi al Diviziei 2 Vânători de Munte se clasează al doilea la proba de schi coborâre, iar la concursul de trageri al Brigăzii 1 Vânători de Munte câştigă proba de aruncare a grenadei. În urma manevrelor efectuate în Munţii Cindrel este clasificat ca ofiţer de elită. În 24 ianuarie 1938 este avansat prin Înaltul Decret nr. 260/1938 în mod excepţional la gradul de locotenent. În anul 1938 câştigă proba de schi coborâre la concursul pe brigadă. Ultima sa aplicaţie majoră ca vânător de munte are loc în toamna aceluiaşi an în Munţii Apuseni.

La 1 noiembrie 1938 este detaşat la Institutul naţional de Educaţie Fizică, secţia militară, însă nu va termina această şcoală deoarece se înscrisese la cursurile Şcolii de Observatori aerieni, pe care le urmează în perioada 1 februarie - 31 iulie 1939. Absolvă acest curs cu media 6,99 fiind al 29-lea din 76 şi este brevetat observator aerian prin Ordinul de Comandament al Forţelor Aeriene nr. 78/1939. Se hotărăşte să abandoneze arma vânător de munte şi să devină aviator.

În iarna dintre anii 1939 (1 noiembrie) şi 1940 (1 aprilie) urmează cursurile teoretice de zbor (Cursul Tehnic Complementar) la Şcoala de Ofiţeri de Aviaţie „Regele Carol al II-lea”. La 1 aprilie 1040, prin certificatul de absolvire este clasificat al 15-lea din 32 şi în aceeaşi zi, la vârsta de aproape 28 de ani, începe şcoala de zbor la Ziliştea. Zboară pe avioane Fleet F-10G, IAR-27, RWD-14 Czapla, Potez 25 şi IAR-38, acumulând 106 ore de zbor şi obţinând brevetul de pilot de război pe aparate IAR 80 la 31 octombrie 1940. Este repartizat ca instructor de zbor cu aparatul Nardi FN-305 la Escadrila 1 Elevi de la Şcoala de Ofiţeri pentru Aviaţie Ghimbav. Neavând niciun incident şi având vechime în grad, prin Înaltul Decret nr. 2150/1941 este confirmat „combatant navigant” în aeronautică şi zboară pe IAR 80 la Şcoala de Perfecţionare (în vânătoare, 1941) de la Roşiorii de Vede. Aici are primul incident aviatic, punând „în pilon” un aparat PZL 11B.

Grupul 7 Vânătoare, aparţinând Flotilei 1 Vânătoare, care făcea parte din Gruparea Aeriană de Luptă, a fost înfiinţat la 1 iunie 1940, fiind comandat de lt. comandor Alexandru Popişteanu. Iniţial grupul era format din Escadrila 53 Vânătoare, dotată cu 10 avioane Hawker Hurricane şi Escadrila 57 Vânătoare, dotată cu avioane Messerschmitt Bf 109E. Grupul a fost completat prin înfiinţarea la 18 februarie 1941 a Escadrilelor 56 şi 58 Vânătoare, dotate şi ele cu avioane Bf 109E, iar escadrila 53 a fost mutată la Grupul 5 Vânătoare, ce făcea parte din aceeaşi flotilă. În 1941, după 22 iunie, grupul a luptat în Basarabia, Bucovina şi la Odesa. În această perioadă Flotila 1 Vânătoare a obţinut 146 victorii aeriene sigure, 18 probabile şi 47 de victorii la sol.

Grupul 9 Vânătoare, aparţinând aceleiaşi flotile, a fost înfiinţat la 19 aprilie 1942, fiind comandat de lt. comandor Gheorghe Borcescu. Era format din Escadrila 47 Vânătoare, comandată de lt. av. Lucian Toma şi Escadrila 48 Vânătoare, comandată de lt. Ion Bozero. Grupul era dotat cu avioane IAR 80 şi încadrat cu proaspăta promoţie 1941 de aviatori. Misiunea grupului este protecţia teritoriului naţional, având baza la Pipera.

La 22 iunie 1941 (data intrării României în cel de-Al Doilea Război Mondial) lt. Al. Şerbănescu este mobilizat prin Înaltul Decret nr. 1798/1941.] La începutul anului 1942 i se aprobă mutarea la Flotila 1 Vânătoare, la care va ajunge în aprilie. Aici, la Grupul 9 Vânătoare, nou înfiinţat, acumulează 60 de ore de zbor pe IAR 80 în misiuni de alarmare pe malul mării, la Constanţa. Dorind să plece pe front, este mutat la Grupul 7 Vânătoare, unde trece pe Messerschmitt Bf 109 E7.

În 28 iulie 1942, lt. av. Şerbănescu, antrenându-se la Mizil cu Grupul 7 Vânătoare accidentează la aterizare aparatul Bf 109 nr. 62, care suferă avarii la planul stâng şi trenul de aterizare. De remarcat că aceste accidente nu erau neobişnuite, pe durata antrenamentului (1 aprilie - 31 iulie 1942) având loc 13 accidente, cu avarierea a 11 aparate, inclusiv de către piloţi consacraţi ca Nicolae Polizu-Micşuneşti şi Horia Agarici.

1942, cu Grupul 7 Vânătoare la Stalingrad. La începutul lunii septembrie Grupul 7 Vânătoare este trimis la Stalingrad. Ajunge aici pe ruta Pipera-Tecuci-Tiraspol-Nicolaev-Melitopol-Rostov-pe-Don-Tuzov. Aici, grupul începe să acţioneze începând cu 9 septembrie, având în dotare 25 de avioane Messerschmitt Bf 109E. Intrând în luptă apar numeroase pierderi, în 12 septembrie fiind doborât cpt. av. Alexandru Manoliu, comandantul escadrilei 57. Lt. av. Al. Şerbănescu, fiind al doilea la comandă, preia provizoriu comanda escadrilei (fiind confirmat oficial la comandă prin ordin în 8 octombrie) până în 1 noiembrie, când predă comanda escadrilei cpt. Bozero. Misiunile erau de protecţie a bombardierelor care atacau Stalingradul, iar românii s-au achitat aşa de bine de ele, că la 15 septembrie au primit mulţumirile generalului de divizie german Martin Wierbig.

Prima victorie aeriană a lui Al. Şerbănescu survine în 17 septembrie, când 7 avioane Iak refuză lupta cu vânătoarea română, însă aceasta porneşte în urmărirea lor, Şerbănescu doborând unul. Toată luna septembrie aviaţia română şi germană au avut superioritatea aeriană absolută, rarele angajări (şi victorii aeriene) fiind asupra avioanelor bimotoare Petliakov Pe-2 care încercau să le bombardeze aerodromul.

Pe 25 septembrie Şerbănescu obţine a doua sa victorie, asupra unui biplan.
În 7 octombrie grupul se mută pe aerodromul Karpovka, la 40 km de Stalingrad. Aici, grupul se pregăteşte de iernat, iar Şerbănescu are ocazia să-şi demonstreze cunoştinţele de vânător de munte la amenajarea bordeielor. Însă iniţiativa trecuse în mâna sovieticilor. În 17 octombrie frontul a fost spart la Cotul Donului, iar în 19 octombrie la Stalingrad. Într-o recunoaştere aeriană din 21 octombrie Şerbănescu constată că tancurile ruseşti se află la doar 6 km de aerodrom. În 22 noiembrie aerodromul a fost complet încercuit şi s-a hotărât evacuarea sa de urgenţă.

Deoarece se dispunea de doar două baterii (Bateria 102 Rheinmetall de 37 mm, comandată de lt. Romulus Apostolescu şi cea AcA, de tip Reşiţa/Vikers M36 de 75 mm, comandată de lt. Şerbu), în noaptea respectivă Şerbănescu a plasat cozile avioanelor pe butoaie de benzină pentru a putea la nevoie trage razant cu armamentul avioanelor împotriva tancurilor, acţiune inspirată tot de formaţia sa de vânător de munte. Dimineaţa avioanele care au putut au decolat, piloţii luând cu ei şi mecanicii, înghesuiţi în locul staţiilor de radio. Au reuşit să plece din încercuire Dicezare, N. Iolu, Greceanu, Duşescu, Vinca, Mălăcescu, Panaite, Şerbănescu şi încă cinci, în total 13 avioane, care au aterizat la aerodromurile Morozovskaia şi Tacinskaia (mai la S-V de Morozovskaia). Prin abandonarea aerodromului, grupul a pierdut 12 aparate Bf 109, dintre care 7 defecte şi 5 lovite de tirul inamic.

În ianuarie şi februarie 1943 Gruparea Aeriană de Luptă, redenumită Corpul Aerian Român (CAR) execută misiuni cu escadrile mixte de vânătoare-bombardament, ceea ce îi dă ocazia lui Şerbănescu să mai doboare patru avioane. Rămaşi cu un singur avion de bombardament Heinkel He 111 şi cu trei

BF 109, la sfârşitul lunii februarie grupul mixt este trimis în ţară pentru refacere. La 6 martie Alexandru Şerbănescu, având 6 victorii pe frontul Stalingradului, este avansat în mod excepţional la gradul de căpitan.

1943, cu flotila „Udet" şi la Grupul 9 Vânătoare. Scurta refacere în ţară se termină în 10 martie 1943, când 38 de piloţi de la Flotila 1 Vânătoare şi Flotila 3 Vânătoare sunt trimişi la Dniepropetrovsk, la Jagdgeschwader (JG, flotilă de vânătoare) 3 „Udet", comandată de col. Wilke, să facă trecerea pe aparate Messerschmitt Bf 109G4 („G"-uri), care în acel moment erau cele mai performante aparate. Formaţia româno-germană s-a numit Deutsch-Königlich Rumänischen Jagdverband (română Grupul de vânătoare regal româno-german), iar ofiţerul de legătură era lt. Eberhard von Boremski (104 victorii). Comandant al grupului român este numit cpt. av. Gheorghe Radu, comandantul escadrilei 42 de la Mamaia, care însă nu avea experienţă de front, iar cpt. Şerbănescu este numit comandant al escadrilei 57. După acomodare, grupul primeşte 40 de Messerschmitt-uri Bf 109G4 şi G2 noi echipate sau cu un tun coaxial cu axul elicei, două mitraliere şi lansatoare de bombe, sau cu trei tunuri, şi deservite de personal german, însă, la cererea românilor şi cu aprobarea lui Göring, înmatriculate cu însemne româneşti. Din 29 martie grupul începe să execute misiuni în sectorul Izium. Comandantul Gh. Radu este doborât în prima sa misiune, comanda luând-o cpt. av. Alexandru Şerbănescu.

Pe 12 aprilie Grupul 7 Vânătoare se mută pe aerodromul Kramatorskaia, de unde execută misiuni în zonele Izium, Voroşilovgrad, Kupiansk, Starobilsk şi Barvinkove obţinând numeroase succese. În 5 iunie grupul este chemat la Kirovograd la o paradă militară. Aceasta are loc în faţa Regelui Mihai I, a mareşalului Ion Antonescu, a Statului Major al Aerului din parte română şi a mai multor ofiţeri superiori din Luftwaffe, în frunte cu Generalfeldmarschall Wolfram von Richthofen, comandantul Luftflotte 4. În 6 iunie cpt. Al. Şerbănescu este felicitat de mareşalul Antonescu, care îi înmânează „Ordinul Virtutea Aeronautică" clasa Crucea de Aur. Se ia decizia ca Grupul 9 Vânătoare să treacă şi el pe Messerschmitt Bf 109 şi să lupte împreună cu grupul 7, astfel colaborarea cu flotila „Udet" se încheie. În perioada colaborării grupul 7 a avut 28 de victorii aeriene, pierzând trei piloţi: cpt. av. Gh Radu, comandantul grupului, lt. av. (r) N. Polizu şi slt. av. D. Enescu.

La 15 iunie avea 23 de victorii omologate, fiind cel mai bun vânător român, ceea ce i-a adus recunoaşterea din partea aviaţiei germane, care, prin Generaloberst Otto Deßloch, comandantul Flotei a IV-a Aeriene Germane, l-a decorat în data de 17 august cu „Crucea de Fier" cl. I.

La 12 iunie Grupul 7 Vânătoare se mută la Mariupol, iar cele 31 de „G"-uri ale grupului sosesc în 16 iunie. Aici, Şerbănescu obţine prima victorie a grupului, un Iak în data de 24 iunie. În 17 iulie ruşii sparg frontul de la Marea Azov. Grupul obţine nu mai puţin de 15 victorii confirmate, dintre care 3 îi aparţin lui Şerbănescu, însă asta nu poate schimba situaţia de la sol. În 14 august grupul este suplimentat cu 10 piloţi din Grupul 9 Vânătoare (între care Ion Dobran), care terminaseră trecerea pe Messerschmitt Bf 109 la Tiraspol.

În 20 august, în timpul uneia dintre cele mai grele lupte aeriene, Şerbănescu este rănit la faţă şi va rămâne cu o cicatrice. În 30 august primeşte din mâna ministrului subsecretar de stat al aerului g-ral de escadră Gheorghe Jienescu „Ordinul Mihai Viteazul" cl. a III-a. Avea în acel moment 27 de victorii omologate. Simultan cu el primesc „Ordinul Mihai Viteazu" cl. a III-a lt. (r) Constantin Cantacuzino („Bâzu", 25 de victorii în acel moment), slt. av. (r) Ioan Dicezare, lt. av. Tudor Greceanu şi adj. av. Ioan Milu.

În afară de succese apar şi sincope. După ce au scos din raza de acţiune a vânătoarei şi AcA inamice la vest de Limanul Molotnoe o formaţie din Grupul 8 Asalt, Şerbănescu şi slt. av. Liviu Mureşan, împreună cu coechipierii lor, adj. Constantin Nicoară şi adj. Romeo Neacşu, s-au întors să caute o formaţie de Il-2. Fiind preocupaţi de căutarea acestora, sunt surprinşi de vânătoarea inamică. Primii trei sunt loviţi, Liviu Mureşan este doborât, Constantin Nicoară aterizează în Marea Azov, de unde

este pescuit de români, dar Şerbănescu, care era încă în teritoriul inamic, refuză să sară cu paraşuta, pentru a nu fi făcut prizonier, şi prelungeşte căderea până în faţa Diviziei 4 Vânători de Munte, de unde se întoarce la baza sa de la Genitşesk. Ruşii anunţă că în urma acestei victorii au distrus Grupul 7 Vânătoare complet, dar se spune că Şerbănescu a zburat până la aeroportul sovietic cel mai apropiat şi a aruncat un mesaj prin care-i invita să vină să vadă contrariul, promiţând că nu-i va ataca, însă aviatorii ruşi nu se hazardează.

Totuşi, Grupul 7 Vânătoare se împuţina, astfel că în 23 octombrie Grupul 9 Vânătoare, care era antrenat la Tiraspol de către asul german Helmut Lipfert (203 victorii), a fost trimis la Genitşesk pentru a-l înlocui. Cei 14 veterani ai grupului 7 sunt reţinuţi pentru instruirea noilor sosiţi. Cu toate că vremea s-a stricat, în noiembrie a plouat, iar în decembrie a fost ger, grupul 9 a executat numeroase misiuni de protecţie ale avioanelor de asalt şi bombardament. La 13 decembrie g-ral de escadră Emanoil Ionescu, comandantul CAR, decorează piloţii distinşi în luptele de la Melitopol şi Nipru, între care se numără şi cpt. Şerbănescu, decorat cu „Ordinul Coroana României” cl. a IV-a cu spade şi panglică de Virtute Militară.
În anul 1944, comandant al Grupului 9 Vânătoare. În 8 ianuarie Grupul 9 Vânătoare se mută pe aerodromul Lepetiha. Aici, în 14 ianuarie, sub ochii generalului Emanoil Ionescu are loc o bătălie între cpt. Şerbănescu şi 11 avioane Iak care atacau aerodromul. Şerbănescu reuşeşte să doboare unul, ceea ce îi va aduce citarea pe ordin de zi.

Datorită înaintării frontului sovietic, în 9 februarie Grupurile 8 Asalt şi 9 Vânătoare se retrag la Nicolaev, unde grupul 9 primeşte misiuni de protejare a şoselei Nikolaev-Odesa. Reîntors din ţară în 11 februarie, cpt. Şerbănescu preia în 13 februarie comanda Grupului 9 Vânătoare. În acel moment din grup făceau parte Escadrila 47 Vânătoare, comandant lt. av. Gheorghe Popescu Ciocănel, Escadrila 48 Vânătoare, comandant lt. av. Tudor Greceanu şi Escadrila 56 Vânătoare, comandant slt. av. Hariton Duşescu. Coechipierul lui Şerbănescu era adj. av. Ioan Mucenica. Grupul are ca ofiţeri de legătură cu armata germană pe slt. av. Ludwig Neuböck (32 victorii) şi pe subofiţerul av. Ernest Stengel, care formau şi ei o celulă combatantă. În calitate de comandant îşi prezintă subordonaţilor crezul privind protecţia avioanelor de asalt:
„Pot să cadă toţi vânătorii din însoţire, dar să nu se piardă niciun avion însoţit”.

Căpitanul av. Alexandru Şerbănescu a fost decorat pe 16 februarie 1944 cu „Ordinul Virtutea Aeronautică” cu spade, clasa Crucea de Aur cu prima şi a doua baretă şi clasa Cavaler *„pentru curajul şi destoinicia dovedită ca comandant de escadrilă, doborând 4 avioane inamice, în lupte aeriene. A executat 137 misiuni pe front”.*
Pe 10 martie, într-o misiune de vânătoare liberă, Al. Şerbănescu obţine cea de a 36-a victorie aeriană.

Datorită atacului la sol asupra aerodromului Nikolaev, în 12 martie grupurile 8 şi 9 se retrag pe aerodromul Tătarca, lângă Odesa, iar între 29 martie şi 5 aprilie Grupul 9 Vânătoare se retrage pe aerodromul Tecuci. Pentru transportarea personalului în ţară se apelează la cele două avioane Ju-52 ale Escadrilei Bugului a cărei comandant era Irina Burnaia. Deoarece grupul mai avea în dotare doar 10 „G”-uri, în 25 aprilie Generaloberst Otto Deßloch promite avioane Bf 109 noi, promisiune pe care şi-o ţine în iunie, grupul, rebotezat „Deßloch-Şerbănescu”, primind din partea sa 6 „G”-uri noi şi având ca ofiţer de legătură tot pe lt. Ludwig Neuböck. Între timp, Grupul 9 Vânătoare a continuat să asigure protecţia avioanelor de bombardament care acţionau în zona Dubăsari-Grigoriopol, Şerbănescu fiind felicitat de aviaţia germană în 22 mai pentru a 40-a victorie.

În 5 aprilie reîncep bombardamentele executate de forţele Naţiunilor Unite asupra obiectivelor strategice şi economice româneşti. Primul raid de proporţii, cunoscut sub numele de Operaţiunea Tidal Wave, a avut loc la 1 august1943, când, în jur de 177 de bombardiere americane B-24 Liberator

au participat la operaţiunea de atacare a instalaţiilor petroliere de pe Valea Prahovei. În 1944 bombardamentele se fac în sistem navetă, bombardierele americane decolând din Italia, de la bazele de la Foggia, iar după bombardamentul asupra Ploieştiului aterizând în URSS, la Poltava şi Mirgorod, dincolo de Nipru („Operaţiunea Frantic"). În zilele următoare se făcea traseul invers. În aceste raiduri bombardierele B-17 şi B-24 erau escortate de avioane de vânătoare P-38 Lightning („indianul cu două pene") şi P-51 Mustang („indianul cu o pană").

Au avut loc 3 raiduri în aprilie, 4 în mai, 4 în iunie, 6 în iulie şi 5 în august. În raidul din 11 iunie, Şerbănescu doboară primul său avion american, un B-17, a 45-a sa victorie. Deoarece numărul bombardierelor şi avioanelor de escortă care efectuau raidurile de bombardament era tot mai mare, germanii au cerut grupurilor 7 şi 9 să participe la apărare împreună cu ei, în formaţii cât mai mari, „Sternflug" (română zbor în stea). În 31 iulie formaţia de bombardament cuprindea peste 360 de bombardiere. Şerbănescu a reuşit să doboare un Mustang, şi încă unul în 4 august. Acestea aveau să fie ultimele sale victorii.

În 10 august are loc un raid de bombardament la care iau parte peste 450 de bombardiere şi escorta lor. Grupul cpt. Şerbănescu încearcă să li se opună cu 14 avioane, însă fără succes, având şi o pierdere, pe adj. maj. av. Ioan Panaite (8 victorii). În ultima perioadă căzuseră mulţi aviatori din grup, inclusiv cpt. av. Gheorghe Popescu Ciocănel (comandantul Escadrilei 57 Vânătoare, 9 victorii). Grupul mai număra doar 13 piloţi.

Comandanţii grupurilor de vânătoare sunt convocaţi la Bucureşti, unde gen. Gheorghe Vasiliu, comandantul Regiunii 1 Aeriene, în prezenţa generalului german Alfred Gerstenberg le reproşează „ineficienţa mult lăudaţilor săi piloţi", acuzaţie nemeritată de laşitate, care îl afectează profund. Totuşi, superiorii îşi dau seama de şansele reduse în luptă şi vânătorilor li se ordonă să nu angajeze lupta decât în formaţii de putere comparabilă. Practic li se recomandă să evite lupta, recomandare cu care Şerbănescu nu este de acord, şi spune că el personal va lupta, la nevoie singur, declarând, după amintirile lui T. Greceanu: *„Nu înţeleg ca un inamic, oricât de mare şi puternic ar fi, să intre în ţara mea ca-n sat fără câini şi s-o pustiească. (...) Nu se va putea spune că în România nu a ieşit niciun român în faţa americanilor, chiar dacă pierdem bătălia".*

În 18 august are loc un raid de bombardament la care participă 370 de bombardiere, împreună cu escorta lor, în total în jur de 800 de avioane. Piloţii Grupului 9 Vânătoare se pregătesc. Bâzu vine la aerodrom ultimul, al 13-lea. Şerbănescu are un presentiment şi-i recomandă să nu zboare, însă Bâzu refuză, spunând că ghinionistul ar fi cazul să fie el. Cei 13 decolează, intenţionând să se alăture celor 12 aviatori din Grupul 7 Vânătoare şi a încă 24 din Luftwaffe. Pe drum, unul din avioane are o defecţiune şi se întoarce, rămânând 12. În dreptul Braşovului întâlnesc o patrulă de Mustanguri, cu care angajează lupta. În ajutorul lor vin alte 16 Mustanguri, iar lupta se duce la înălţimea de cca. 8.000 m, unde Mustangurile sunt superioare. Cei 12 sunt copleşiţi, iar Şerbănescu, căruia se pare că nu-i funcţiona radioul, neputând fi avertizat, este lovit şi cade în valea Buzăului. Este căutat de coechipierul său, Dobran, cu ajutorul unui avion Fieseler Storch şi găsit lângă Ruşavăţ. Fiind cunoscut şi iubit de contemporani, moartea sa a fost considerată una din cele mai grele pierderi pentru aviaţia românească de vânătoare. În jurnalul său, Ion Dobran nota în data de 18 august 1944: *„Sunt dezorientat şi am sufletul greu. A căzut o stea! A căzut din înălţimi un titan fulgerat. A fost de ajuns străfulgerarea unei clipe pentru a se scrie un destin".*

Este înmormântat cu onoruri militare în data de 22 august 1944, la înmormântare participând atât un detaşament român, cât şi unul german.

Comandantul său, gen. de escadră Emanoil Ionescu, l-a caracterizat astfel:
„Caracter integru, perfect, loial, un distins patriot, în luptă a dat dovadă de mult curaj, calm şi sânge rece, dispreţuind moartea, insuflând şi altora spiritul de sacrificiu, precum şi încrederea în material, în

ştiinţa şi arta de a-l întrebuinţa. A avut cea mai frumoasă activitate de război, totalizând 590 de misiuni de luptă, 235 de lupte aeriene, 47 de avioane doborâte. A ştiut să-şi conducă Grupul cu cele mai mici pierderi".

După moartea sa, în data de 19 august comandorul George Miclescu, comandantul Sectorului 2 Vânătoare, a retras toate grupurile de vânătoare, orice rezistenţă în faţa bombardamentelor americane încetând. Tot în data de 19 august a fost şi ultimul raid de bombardament american, însă cu forţe mult reduse.

Neluptând nicio zi alături de URSS, după 23 august 1944 autorităţile române n-au avut interes să popularizeze faptele de arme ale lui Alexandru Şerbănescu, el fiind necunoscut generaţiei de după cel de-Al Doilea Război Mondial.

În 28 august 1993, cu ocazia Zilei Regimentului, la baza aeriană Deveselu s-au sărbătorit 40 de ani de la dislocarea unităţii pe acest aerodrom şi trecerea pe MiG-15. Cu această ocazie, în prezenţa comandantului de atunci al Aviaţiei Militare, g-ral mr. Ion Stan, a g-ral mr. Constantin Mereu, inspector pentru aviaţie în Statul Major General şi a arhiereului vicar Irineu Slătineanul a fost dezvelit un bust de bronz al cpt. av. Alexandru Şerbănescu realizat de sculptorul Musta Alin. Odată cu înmânarea noilor drapele de luptă s-a anunţat că Baza 91 Aeriană Deveselu va purta numele cpt. av. Alexandru Şerbănescu. Această bază a fost dezafectată în 2002.
În anul 1994, în baza acordului nr.222/1944 al M.Ap.N.- Statul Major al Aviaţiei şi Apărării Antiaeriene şi în conformitate cu prevederile Legii nr.44/94, la sugestia pictorului Ion Ţarălungă a fost înfiinţată Fundaţia „Erou Căpitan Aviator Alexandru Şerbănescu". Este o organizaţie nonprofit, pe durata nedeterminată şi are drept scop (iniţial) cunoaşterea istoriei aviaţiei militare, păstrarea memoriei marelui aviator Cpt. Alexandru Şerbănescu în demnitate şi onoare, organizarea de colocvii cu teme care sa readucă în conştiinţa publică faptele eroice, profesionalismul şi jertfa supremă a piloţilor de vânătoare, bombardament, recunoaştere şi informaţii din cel de al 2-lea război mondial, pentru a trezi sentimentul de mândrie naţională.

În 2009 preşedintele fundaţiei este Eleonora Arbănaş, nepoata aviatorului. Din fundaţie au făcut parte, ca membri de onoare: g-ral de flotilă aeriană av. Ion Dobran; istoricul prof. Vasile Tudor şi g-ral de flotilă aeriană Constantin Mereu.
Realizări ale fundaţiei: atribuirea numelui căpitanului aviator unei artere din Bucureşti, cartierul Aviaţiei, arteră care face legătura dintre Şoseaua Pipera cu Bulevardul Aerogării (Băneasa).

Ziua de 18 august a devenit o zi de comemorare a aviatorilor din cel de-Al Doilea Război Mondial, întâlnirile având loc la ora 9:00 în cimitirul Ghencea Militar, iar din cinci în cinci ani fundaţia, în strânsa colaborare cu Statul Major al Forţelor Aeriene, organizează la 18 august comemorarea eroului cu onoruri militare, ultima manifestare de acest fel având loc în anul 2004, manifestare la care a participat şi şeful Statului Major al Forţelor Aeriene Gen. Gheorghe Catrina.

La 1 decembrie 2006 în baza aprobării Ministrului Apărării, a Raportului nr. 3307 al şefului pentru Relaţia cu Parlamentul şi Informare Politică s-a acordat denumirea de „Erou Cpt. Av. Alexandru Şerbănescu" Bazei aeriene 95 Bacău, iar în incinta bazei a fost dezvelit bustul eroului.

Din 2007 Şcoala Generală din Coloneşti-Olt poartă numele lui Alexandru Şerbănescu.

În data de 5 iunie 2008 a fost dezvelit ansamblul monumental „Trepte spre cer" ale eroilor neamului cu bustul lui Alexandru Şerbănescu, amplasat în faţa primăriei din Coloneşti.

Teme de istorie a aviaţiei prezentate de membrii fundaţiei şi participarea reprezentanţilor fundaţiei la diferite manifestări.

În „Orizont Aviatic” Cornel Marandiuc spunea: *„Alte ţări, naţiuni, aviaţii şi istorici nu obosesc în a-şi elogia, pomeni şi explica eroii aviatori, ai războiului ultim, în a-i onora în fel şi chip. Iar noi nu le putem nici măcar publica jurnalele ori memoriile. Eşti liber astăzi, căpitane Şerbănescu, poţi să păşeşti pe străzile Bucureştiului şi ale ţării dar eşti un necunoscut. Este foarte târziu să te mai prezentăm, nu prea avem cui. Te-au ţinut prea mult ascuns. Uite însă că o facem totuşi, cine ştie...”.*

Evaluare: ★ ★ ★ ★ ★ Thank You!

© 2019 ART-EMIS